

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

25. štev.

V Ljubljani, v torek, dne 1. marca 1910.

Leto XIII.

NA SLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo „Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljke naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravišтво „Rdečega Prapora“, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/II

Vabilo na naročbo.

Sodruge in prijatelje vabimo na novo naročbo, dosedanje naročnike pa, katerim je potekla naročnina koncem meseca februarja, da jo zopet obnové.

„Rdeči Prapor“

izhaja trikrat na teden ter velja

Za Avstro-Ogrske dežele:

za celo leto K 14.—

za pol leta „ 7.—

za četrt leta „ 3.50

na mesec „ 1.20

Za Nemčijo:

za pol leta K 7.90

za četrt leta „ 4.—

Za Ameriko:

za pol leta K 9.50

za četrt leta „ 4.80

Obenem prosimo cenjene naročnike, naj priporočajo naš list svojim sodrugom, prijateljem in znancem, naj ga zahtevajo po gostilnah in kavarah, v katere zahajajo in naj nam pošljejo naslove takih znancev, ki bi ga naročili, če jim ga pošljemo na ogled.

Upravišтво „Rdečega Prapora“.

Državni zbor.

V soboto je zbornica imela sejo, na kateri se je rešil zakon o rekrutih.

Izmed socialnih demokratov je prvi govoril

posl. Schuhmeier:

V bodoče bo treba skrbeti, da bo zbornica imela dovolj časa za temeljito posvetovanje o tako važnem zakonu. Če vlada ve, kdaj se imajo pričeti nabori, naj tudi skrbi, da bo zbornica imela dovolj časa za razpravo. Ko je parlament po božiču šel na velike počitnice, so ostala vsa velika vprašanja: Draginja, socialno zavarovanje i. t. d. nerešena. Sedaj se ne začneja delo zbornice z ljudskimi potrebami, ampak zopet z državno potreščino. Medtem, ko se zavlačijo ljudske potrebe, se morajo vladne predloge reševati takorekoč z uro v roki.

Socialni demokratje stoje napram vojni upravi od nekdanj na stališču največjega nezaupanja. Četudi bodo meščanske stranke gladko volile zahtevo, jih mora govornik vendar spomniti, kakšna bremena nakladajo s tem ljudstvu. Vedno se dajo voditi za nos in dovoljujejo rekrute, ne da bi dobili od vojne uprave najmanjšo koncesijo.

Po zadnji statistiki se porabi le v Evropi izvezni Anglijo

5000 millionov kron

za vojne namene. V Avstriji odpade na vsakega prebivalca 10 kron na leto za vojaštvo. Ne sme se prezreti, da se vsem večjim državam v Evropi finančno mnogo bolje godi. Avstrija je pa uboga reva. Če bi bilo drugod 10 kron malenkost, je to za naše revno ljudstvo ogromno breme. 421 milionov znaša letni delež Avstrije za vojne namene. Na jadranskem morju plava 295 milionov kron, ki smo jih morali dati za spopolnitev mornarice.

Denarja ni

za starostno zavarovanje, za preskrbo vdov in sirot, za zavarovanje proti brezposelnosti; le za moloha, za morilno kulturo, za norost veličine ga imamo. Ta država se ne sramuje, ubogi rezervistovski pari odtegovati denarja od borne podpore.

Dne 10. marca 1908 je izjavil minister za zunanje zadeve, da se mora prihodnja delegacija sniti v maju 1909. Pa bomo kmalu imeli maj 1910., delegacij pa še ni. Sliši se, da bodo znašale zahteve

za mornarico »samo« 360 millionov.

V merodajnih krogih nočejo za sedaj več kakor 4 dreadnoughte. Še vedno nimamo računskega zaključka o bosenski pustolovščini.

Naše stališče je: Najprej ljudske potrebe, potem državne! Najprej odpravi, cenjena vlada, draginja mesa in kruha, napravi socialno zavarovanje, poišči sredstva zoper brezposelnost, izvedi vojaške reforme, potem šele pridi z zastarelim rekrutnim kontingentom.

Govornik zahteva nov brambovski zakon z dveletno službo, ter reformo vojaškega kazenskega procesa. Rad bi vedel, koliko takih Hofrichterjev tiči sploh v avstrijskih vojaških zaporih?

Govornik je po tem polemiziral z nemškim radikalcem Stranskym, ki se je posebno toplo potegoval za bivšega ministra Schreinerja. Končno izjavlja, da bo socialno-demokratska stranka glasovala proti rekrutnemu zakonu.

Na to je govoril

brambovski minister Georgi

v enakem zmislu kakor v odseku.

Nadalje so prišli do besede poslanci Čeglinški, Breiter, Lang, Udržal, Ansoerge, Stark, Jadek in soc. dem. dr. Liebermann.

Pri glasovanju je bil zakon sprejet s 191 proti 129 glasovom. Proti so glasovali vsi socialni demokratje, češki radikanci, Rusini in češki agrarci. Odstranili so se vsenemci in Plojevci ter nekoliko čeških radikalcev.

Potem se je zakon sprejel tudi v tretjem čitanju.

Prihodnja seja je v torek.

Iz brambovskega odseka.

Državnozborni brambovski odsek se je v petek posvetoval o rekrutnemu zakonu. Najprej je bilo videti, da ne bo končal svojega dela, ker je poslanec Fresl napovedal, da bo govoril sedem ur. Pozneje se je potolažil, pa je govoril le eno uro. Vzrok njegove nameravane obstrukcije je bil ta: Neki češko-radikalni list v Budjeovicah je objavil več protivojaških člankov. Radi tega so obtožili urednika Svobodo, kar še ne bi bilo nič čudnega, ampak vtaknili so ga tudi v preiskovalni zapor. Menda je brambovski minister obljubil Freslu, da bo izpuščen.

V razpravi o rekrutih so govorili od socialnih demokratov:

Poslanec Skaret je navedel več pritožb, ker se niso družinam rezervistov izplačevale podpore, kakor določa zakon. Zahteval je, da se predloži zakon o dveletni vojaški službi in reforma vojaškega kazenskega zakona. Domobranske orožne vaje naj se zenačijo, z armadnimi.

Winarsky je protestiral, da se je državni zbor sklical tako pozno, da se mora zdaj rešiti rekrutni zakon v par dneh. Veselje nad lepo mobilizacijo v Bosni so gospodje nemara že izgubili

Izhaja v Ljubljani vsak torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje za celo leto 14 K, za pol leta 7 K; za četrt leta 3.50 K, mesečno 1.20 K. za Nemčijo za pol leta 7.90, za četrt leta 4 K; za Ameriko za pol leta 9.50 K za četrt leta 4.80 K

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštnine prose. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati: Enostopna pet t-vrstica (širina 88 mm) za enkrat 20 vin. večkrat po dogovoru.

po cesarskih manevrih na Moravskem, kjer je bilo vse navskriž. Nezaslišano je in v nobeni drugi ustavni državi ne bi bilo mogoče, da se je v Bosni in za Bosno izdalo stoinsto milionov pred enim letom, pa še sedaj ni zakonske predloge o tem. Malokdaj so se pokazale strahote tajnega vojaškega procesa tako očitno, kakor v Hofrichterjevem slučaju.

Dötsch je navedel več slučajev, da se je zakon o podpiranju rezervistov na nezaslišan način preziral. Zahteval je reformo preskrbe invalidov in podpore za tiste, ki ponesrečijo v vojaški službi.

Brambovski minister Georgi je trdil, da se je število slučajev grdega ravnanja z vojniki v zadnjih letih močno znižalo. Že lani je bil podal izjavo, da bo vlada do pozne jeseni predložila zakon o dveletni službi (zakaj ga pa ni?), to izjavo ponavlja letos. Tudi njemu je žal, da še ni bilo mogoče, dovršiti reforme vojaškega kazenskega procesa, ampak to ni odvisno le od avstrijske vlade in je v zvezi z mnogimi drugimi vprašanji. Zadnji čas se je ministrstvo obrnilo naravnost do ogrske vlade in povdarjalo, da je stvar zelo nujna. Težave dela še vprašanje sodniškega jezika.

Niessner je obsojal ravnanje s češko-radikalnim urednikom Svobodo.

Schuhmeier je energično pobijal predlog Guggenberga, ki je hotel, da bi imela vlada pravico, nabrati še preden je dovoljen zakon o rekrutih več vojaških novakov, nego jih je v rekrutnem kontingentu.

Pri glasovanju se je sprejel rekrutni kontingent z glasovi vseh vladnih strank, tudi Slovanov.

Socialisti proti brezposelnosti.

Pred sestankom državnega zbora je imela socialno-demokratska zveza v parlamentu sejo, da se posvetuje, na kakšen način naj nastopi proti brezposelnosti in draginji, ki postajata že kritični za delavstvo. Razvila se je temeljita debata, tako da se je predmet osvetlil od vseh strani. Končno se je sklenilo, uvesti akcijo, da se posreči zakon o skrajšanju delavnega časa, ki je izročten socialno-političnemu odseku. Nadalje se ima vložiti interpelacija, ki zahteva od vlade, da uveljavi trgovinsko pogodbo z Rumunijo in da pospeši pogajanje z ostalimi balkanskimi državami.

Ko prideta na dnevni red zakon o vojaških novakih in proračun, bodo govorniki zveze v politični debati spravili vprašanje brezposelnosti v ospredje. Vrh tega se je pa tudi izdelala interpelacija radi brezposelnosti, radi neodvlačne oddaje javnih del in radi prepovedi čezurnega dela. Poslanec Pernerstorfer, Némec in Daszynski so se pooblastili, da vložijo to interpelacijo na prvi seji. Ta spis je mojstrsko delo socialistične temeljitosti in razkriva nepobitno najhujše nezmisle kapitalističnega gospodarstva, ob katerem so take razmere, da na tisoče stavbinskih delavcev ne more dobiti dela, dočim je na tisoče in tisoče ljudi brez stanovanja, ki bi bilo dostojno človeka; cele armade premogarjev ne morejo priti do dela in vendar prezebavajo cele množice ob mrzlih pečeh in bi potrebovale premoga; nešteto tekstilnih delavcev mora križem držati roke, a ljudstvo bi potrebovalo oblek, ki bi jih imeli izdelavati delavci.

V znameniti interpelaciji se pravi:

Gospodarska kriza je zadnje mesece zakrivila, da je mnogo tisoč delavcev prišlo ob delo. Na

tisoče drugih delavcev mora delati z zmanjšanim zaslužkom. Meščanska država gleda to grozno naraščanje bede med množico, ne da bi se ganila.

Če so že take prikazni v okvirju kapitalistične družbe neizogibne, je vendar mogoče, omejiti jih vsaj deloma; ne glede na zakonodajna sredstva lahko tudi državna uprava deluje proti razširjanju brezposelnosti.

Važno sredstvo v ta namen je pravočasno oddajanje javnih del. Kolikor se pa brezposelnost v kapitalistični družbi ne da omejiti, ima država dolžnost, da vsaj ublaži bedo, ki jo povzrokuje. Razne tuje države lahko v tem oziru služijo za vzor.

Končno stavlja interpelacija sledeča vprašanja:

1. Ali je vlada pripravljena, oddati brez odlaganja in v čim večjem obsegu javna dela? Ali je pripravljena, naložiti podjetnikom, da ni delavcem v 24 urah delati več kakor osem ur ob pogojih, ki so jih določile strokovne organizacije?

2. Ali je trgovinski minister pripravljen, naložiti obrtni oblasti, da ne dovoljuje čezurnega dela?

3. Kaj misli vlada storiti, da se olajša beda brezposelnosti? Ali je vlada pripravljena, podpirati institucije, ki obstojajo v ta namen?

Politični odsevi.

* **Draginjski odsek** je imel v petek sejo, ki je postala brez očitne potrebe zelo dolgotrajna. Razvila se je namreč dolga debata, katerim predlogom naj se prizna nujnost. Krščanski socialci so odklanjali nujnost vseh predlogov, katerih niso bili vložili sami, pa so se prav krepko blamirali, ker so morali končno sami priznati, da morajo biti nujni vendar tudi predlogi drugih poslancev, če se tičejo tistih predmetov, katerim so — sami s svojimi predlogi priznali nujnost. Nazadnje se je sklenilo, da ima odsek najprej opraviti sledeče predmete: 1. Premog in drva (poročevalec Kraus in Reumann); 2. Stanovanja (poročevalec dr. Gross); 3. Carinska politika (poročevalec Goll in dr. Renner); 4. Oddajanje javnih del (poročevalec sodr. Schäfer).

* **Pododsek za socialno zavarovanje** je razpravljal o § 7., ki določa obseg zavarovanja za nezgode. Poslanec Stranjsky je ponovil predlog, ki ga je bil vložil že meseca decembra, da bi se omejilo zavarovanje stavbinskih delavcev. Posrečilo se je, odbiti ta napad in se je sprejelo besedilo vlade, ki je vsekakor za delavce ugodnejše. Razširilo se je število obrtj, ki so podvržene zavarovanju.

* **Nemška nacionalna zveza** bo odslej ime tisti zvezi, ki so jo itak že imele takozvane nemške svobodomiselnne stranke, to so: Nemski »naprednjaki«, nemški radikali in nemški nacionalci.

* **Grof Aerenthal** je šel v Monakovo, da bi dosegel z bavarsko vlado sporazum radi vodne pravice mejnih rek med Avstrijo in Bavarsko.

* **Dr. Luenger** je, kakor trdi »Wiener Allgemeine Zeitung«, dejal, da bi bila zanj velika tolažba, če bi vedel, da postane njegov naslednik tisti, ki se mu zdi najbolj poklican za župana, namreč dr. Weisskirchner. Ta je najprej prosil za 24 ur za premišljanje, potem je pa izjavil, da mu ni mogoče, prevzeti dunajsko županstvo.

* **V Bosni in Hercegovini** se že delajo priprave za saborske volitve. Politične oblasti se zlasti bavijo s tem, da sestavijo volilne imenike. Volitve imajo biti sredi maja, tako da bi se sabor sešel sredi junija.

* **V pruskem deželnem zboru** je poslanec dr. Liebknecht ostro prijel vlado zaradi nastopanja policije in vojskva proti demonstrantom v Frankfurtu. Dejal je, da je policija kriva ondotnega prelivanja krvi. Minister Moltke je seveda zagovarjal in celo hvalil policijo. Kako naj bi bilo drugače na Pruskem?

* **Francoška vlada** upa, da bo proračun, zakon o starostnem zavarovanju, mornariški program in zakon proti »apašom« (velikomesnim razbojnikom) tako opravljen, da se zbornica že 19. najkasneje pa 24. marca zaključi in da se nove volitve lahko razpišejo za 24. aprila.

* **Na bolgarski meji** je v torek pri Lilkovem v tamraški okolici turška straža streljala na bolgarsko. Razvila se je mala bitka, ker so Turki začeli streljati tudi na druge bolgarske straže. V sredo se je streljanje ponovilo; na turški strani je nastopilo tudi topništvo. En turški korporal je ubit, en vojak pa ranjen. Turška vlada ne pripiše dogodka važnosti. Preiskava je uvedena.

* **Med angleškimi liberalci** narašča nespoznanje. Radikalno krilo je zelo nezadovoljno radi mlačnosti vlade; vlada se pa ne upa odločno nastopati, ker je liberalna večina premajhna. Vsak dan je bolj verjetno, da odstopi Asquithova vlada.

* **Sklicanje narodne skupščine** na Grškem se ima čimprej predlagati v atenski zbornici. Vojaška liga zahteva izpremembo ustave tako, da noben, tudi ne višji častnik ne bo mogel biti poslanec. Za druga vprašanja pa prepušča vojaška liga voditeljem strank prostost (?)

* **Dalai lama**, budistovski papež, je z mnogimi tibetanskimi velikaši pobegnil iz Lhase čez indijsko

mejo. Vzrok je baje ta, da so kitajske nebudistične čete oropale več tibetanskih samostanov.

* **Bivši sultan Abdul Hamid** — zdrav. Iz Soluna se uradno poroča, da je bivši sultan Abdul Hamid popolnoma zdrav. Vse vesti, da se ima prepeljati v Carigrad, so popolnoma neresnične. Tja sta došla le dva njegova sina in nekaj dam iz harema.

Dopisi.

Zagorje ob Savi. (Liberalni terorizem.) Naši liberalni ptiči razkrivajo svoje duše od dneodne bolj. Tako zastupljen pač ni politični bojniki na Slovenskem kakor v Zagorju, edino po krivdi pripadajoče liberalne klike, kateri že naravnost lumpovska sredstva niso preslaba, če upajo, da bodo z njimi škodovali nasprotnikom, tukaj seveda socialnim demokratom, ki se jih edinih imajo bati. V naslednjem imamo imeniten dokaz za to podlo taktiko. Zadnjič se je neki steklar, ki notabene ne igra v stranki ali v organizaciji nobene aktivne vloge, v vinjenosti spozabil, da je neke »Sokole« zmerjal. Liberaloni, ki so sicer v zmerjanju sami nedosežni mojstri, so takoj žugali, da bodo tožili človeka, ki ni bil trezen, ko so izbruhnile iz njega žaljive besede. Ker ima mož družino, se je ustrašil in je prosil, naj opuste tožbo. To so obljubili, če jim podpiše tako izjavo, kakršno bodo sami sestavili. Mož ni slutil nič hudega, in je obljubil. A kaj je storila častivredna gospoda? Sestavila je to-le izjavo:

Podpisani obžalujem in prekličem vse žalitve in psovke, ker so popolnoma neosnovane, ki sem jih vsled vednega hujskanja in zapeljan od stranke, dne 16. t. m. govoril zoper člane Sokola» posebno pa, zoper občespoštovanega g. Slavoj Blažiča pred njegovim stanovanjem in na Toplici. Zahvaljujem se prizadetim »Sokolom«, da so mi te žalitve odpustili in od tožbe odstopili.

— Ko je to čital, je osupnil in dejal, da tega ne more podpisati, ker ga ni stranka nikdar zapeljala na zmerjanje. Ampak slavni gospodje so zagodli: Ali tako, ali pa tožba. In s tem terorizmom so ga res pripravili, da je podpisal. Prav nobenih opomb ne bomo delali, ker si jih nepristranski čitatelj sam lahko napravi cel kup. Ampak zapomniti si bomo to čednost, ki nam pride prav, kadar bodo gospodje zopet cvlili o socialno-demokratskem »terorizmu«.

Slike iz Črne Gore.

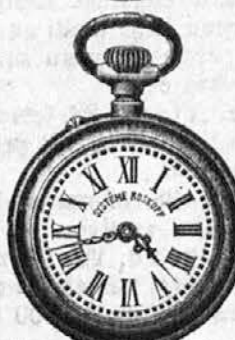
Pismo s pota.

Ko sem se danes zbudil, je bilo solnce že precej visoko. Željen, čimprej si ogledati Podporico, sem se požuril z umivanjem in oblačenjem ter po hitel z zajutrkom. V dvorani restavrantu sem se seznanil s sekreterjem mestnega okrožnega sodišča, ki mi je posvetoval, da naj si ogledam kot znamenitost najprej sodišče. Napotila sva se tja. Sodišče se nahaja v trnadstropni hiši in sicer v 2. nadstropju. Iz stopnišča se pride v veliko predsobo, iz katere so vhodi na tri strani. Nad vsakim vhomom stoji tablica z nadpisom: 1. Zasedanje, 2. Istražni sudac, 3. Predsednik. Pri vrodu v dvorano zasedanja je bila tablica z dnevnim vsopredom. Napisano je bilo: 12. septembra: hudo delstvo Nikola Buličića iz Rogama po § 55 v zvezi s § 41 k. z. (razbojništvo), hudo delstvo Blazija Popovića, učitelja iz Kuća, po § 91 in 21 k. z. o tisku (razžaljenje Njega Kraljevega Velikanstva Kneza Gospodarja). Sodili bodo oba slučaja predsednik Vemiša Lazović, Medo Kukašević, kapetan in Miloš Marković, pravnik sodnik. Dvorana zasedanja je velika soba, v ospredju katere stoji velika z zelenim suknem pokrita miza. V sredi za mizo je sedel predsednik Lazović, človek 50 let, stari tip Črnogorca s kape na glavi in s čibukom v ustih. Ko sem vstopil v dvorano, se je isti nekoliko namrdnil in vprašal mojega spremljevalca: »kdo ti je, ovi lacman?« V kratkem razgovoru z njim mi je priznal predsednik sodišča, da je sam sicer nepismen, da se je pa naučil soditi po volji Gospodarjevi. Drugi sodnik Kukašević je mohamedanec s fesom na glavi, na desno predsednika pa sedi sodnik Marković, kateri, dasi je jurist, očitno kaže glupost na obrazu. Moj prijatelj sekretar je sedel na koncu mize kot perovedja. Predsednik pozvoni in pandur pokliče svedoke in obtoževalca proti razbojniku Nikoli Buličiću, žandarjem pa je ukazal, naj privedejo istega iz zapore. V dvorano stopi nekoliko čisto oblečenih od solca ogorelih seljakov in kmalu za njimi privede žandar visokega, koščenega, kratkovratnega razbojnika, kozičevega obraza in z majhnimi zelenkastimi očmi, — pravi tip razbojnika —, po opisu slavnega Lombrosa. Sedel je na črno klop pred sodno mizo. Čitali so se preiskovalni akti policije. Vsi svedoki so potrdili, da je to pravi pravcati razbojnik. Či-

tala se je na to obtožba privatnega obtoževalca, ki toži Buličića, da je dne 26. majnika tek. leta ustrelil na poti iz Kolesina v Podgorico njegovega brata Rišta, da mu je vzel novce in uro in mrtvega brata Rišta vrge v jarek poleg ceste. Zasebni obtoževalec navaja, da je bil obtoženec že trikrat kaznovan radi kradeža in poizkušnega uboja, in predlaga, naj se ga obsodi na smrt. Svedoki, ki so bili izprašani pred sodnijo, so potrdili, da so videli, kako je Buličić vrge ubitega Rišta v jarek in potem pobegnil. No to da predsednik besedo obtožencu, da se brani. Isti je izjavil: »Jaz sem bil res že obsojen radi kradeža in poizkušnega uboja. Priče me pa obrekujejo, da mi očitajo razbojništvo nad Rištom. Stori sem le to, kar se že mnogi enakega storili pred menoj. Ali jaz trdim, da sem imel prav, ker je bil klubas in klubasi so izdajalci Gospodarjevi. Oni so pristasi stranke, ki je zahtevala, da se pregledajo vsi računi o svotah, katere sta Gospodar in njegov zet vzela iz kase. Klubasi zahtevajo, da se Gospodarju ne dovoli, da živi, kakor on hoče in dela, kakor sam hoče. Zahtevali so, da spada Gospodar ravno tako pred sodišče, kakor vsakdo drugi. To pa ne gre! Zato sem Rišta ubil in novce sem mu vzel, ker sem jih potreboval in ker sem se čutil upravičenega, ubiti klubasa, zaradi tega prosim sodišče, da me i oprost, ker bi se sicer žalilo Gospodarja. Obenem pa prosim, da se mi tudi dá iz državne kase odškodnina, ker sem bil po krivici v zaporu, ker sem ubil le klubasa.« Nato se je sodni dvor umaknil na posvetovanje in se po kratkem zopet vrnil. Predsednik veli sekreterju, naj čita sodbo in sekreter je čital: »V imenu Njegovega Kraljevskega Velikanstva Kneza Gospodarja je podgoriški sod uvažujoč zagovarjanje obtoženega Nikola Buličića, ki je bil obtožen po § 55 v zvezi s § 41 k. z. zbog katerih bi moral biti kaznovan na 20 let težke ječe v okovih ali na smrt, in ker je našel iz zagovarjanja, da ni kriv, oprostilo od kazni in ob enem mu priznava iz državne blagajnice 10 Fr. odškodnino, ker je bil po krivici v preiskovalnem zaporu. Ta sodba se je storila enoglasno.« Nato predsednik veli: »Sedaj lahko greste. Ti Nikola Buličić pa ostani tu, ker Te sprejemem v službo za obhodnika. Priče in zasebni obtoževalec odšli so iz dvorane mrmraje: »kaj je to sodišče!« Nikola pa je iz vsega grla pri vratih zavpil: »živio Gospodar in njegova pravica!« Nato predsednik veli: »privedite mi onega družega in gledite, da ga dobro zastražite, ker spada med one klubase.« 6 žandarjev je nato privedlo v dvorano bledega, izmučenega, bolehnega, mladega človeka v evropskem civilnem kroju. Držal se je komaj na nogah. Dobre oči so govorile, da želi, naj se mu pojasni, kaj se z njim godi. Pozneje sem izvedel, da je ta človek sedel 8 mesecev v preiskovalnem zaporu. Predsednik veli sekreterju: »čitajte akte« in sekreter odgovori: »Nimam jih. Obtoženec ni bil nikdar zaslišan in tudi priče ni nobene, ker je obtožen zaradi nekih dopisov v aršike in hrvatske liste. Redakcije teh listov so odgovorile, da ne poznajo pisca teh člankov, zaradi katerih se obtoženca obtožuje. Ker § 91 k. z. predpisuje ječo od 6 mesecev do 5 let samo tistim, katerim se dokaže, da so žalili vladarja, ne more se tega obsoditi, ker manjka vsaka krivda«. Predsednik opazi na to sekreterju: »molči Ti in ne mešaj se v naše posle«. Sodnik Marković pa dođa: »sedaj ga bomo zasliševali, Ti pa piši moja vprašanja in njegove odgovore.« »Kako se zoveš?« — »Blazij Popović iz Kuća.« — »Kaj si?« — »Bil sem učitelj.« — »Kje si se učil za učitelja?« — »V Belgradu.« — »Ti misliš, da si tam na Teraziji (Terazija je velik javen vrt pod Belgradeko trdnjavo), vidia, v tem že je hudo delstvo in imamo lahko stvar s teboj. Ni nam treba soditi po §-ih, dovolj je, da si se šolal v Belgradu in pi treba, da se ti kaj dokaže, Kaj misliš, da žurnalisti izdado svojega najboljšega pristasa. Hotel si pomagati klubasem, naj pa sedaj oni tebi pomagajo. Oni v članku pravi: v Črni Gori nima ni prava ni zakona.« — Obrnil se je nato k sekreterju: »Ni treba ti več zapisovati, pripravi se, da ti narečemo sodbo.« Sodni dvor se je nato za kratek čas odtegnil v posvetovalnico in vrnivši se predsednik ukaže sekreterju, naj čita: »V imenu Njegovega Kraljevskega Velikanstva! Podgoriško sodišče je spoznalo krivega hudo delstva Blazija Popovića iz Kuća, ki se je izsolal v Belgradu, ker obstoja prestopok § 91 k. z. in obenem tudi izdajstvo po § 21 istega zakona; ker je bil kot dijak v Belgradu in zato se obsoja na 20 let

Miha Čobal.

H. Suttner
Ljubljana Mesni trg
nasproti rotovža.

Priporoča svojo bogato zalogo pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. Blago le prve vrste. Cenik na zahtevo zastoj in poštne prosto. Obrnite se zanesljivo na domačo tvrdko, kjer boste najbolje postreženi. 65

50 % prihranka

na stroških v gospodinjstvu in vobče trdno zdravje dosežejo v rodovini tiste gospodinjke, ki kupujejo namesto kave, čaja, sladnega čaja i. t. d. najboljšje in najcenejše hranivo, imenovano 52-34

Sladin

t. j. dr. Trnkoczyja sladni čaj. Sladinu je treba dodajati malo mleka in sladkorja, zaradi tega se pri njem mnogo prihrani. En zavoje 1/4 kg velja 50 vinarjev. Po pošti pošiljamo najmanj pet zavojev. Glavna zaloga v Ljubljani, lekarna Trnkoczy.

JURJEVO ČISTILO
(Krema)

je najboljšje sredstvo za usnje in čevlje.

„Jurjevo čistilo“ je danes specialiteta vs. h. krem, ostare vedno sveža, torej se ne posušijo, daje najlepši in najhitrejši blešč, se „dobiva“ povsod in ima ljubljani ki grad kot varstveno znamko.

Vsak kdor varuje svoje čevlje, rabi edino

„Jurjevo čistilo“

ki je v svoji dobroti nedosegljivo. V vedni uporabi napravi usnje zelo mehko. Edina izdelovalca: 10-6

Kregar & Seljak - Ljubljana.

Kavarna
„Unione“ v Trstu
ulica Caserma in Torre Bianca
se priporoča.

Močenje postelje 30-17
se jamčeno ozdravi takoj. Pojasnila brezplačno. Sporočiti je starost in spol. Tople zahvale. Zdravniško priporočeno.
Zavod „Sanitas“
Velburg P 348 (Bavarsko.)

A. Zupančič
knjigovez v Ljubljani
Slomškova ulica hiš. št. 31

priporoča svojo nanovo urejeno

*** **knjigoveznico** ***
za prijazna naročila vsakovrstnih v knjigoveško stroko spadajočih del. 6
Razun vezanja raznih knjig za knjižnice in šolsko rabo se še posebno priporoča za naročila trgovskih knjig (protokolov), različnih map, vzorčnih knjig in vsakovrstnih kartonaž. Izdeluje tudi okvirje in passepartout, prikladne za različne podobice, fotografije i. t. d.
Cene nizke. Postrežba točno

Častiti gospod
Gabrijel Piccoli
lekarnar
52-27 v Ljubljani.

Vašo tinkturo za želodec sem že vso z velikim uspehom porabil, katero iz srca priporočam v veliko korist vsaki družini ter se Vam iskreno zahvaljujem in prosim, blagovolite mi poslati še 24 stekleničic Vaše tinkture za želodec.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Sterle

posesnik in premiran medvedji lovec v Koritnoah, pošta Knežak pri Št. Petru na Krasu.

Najbolj varno naložen denar
je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski
Stanje hranilnih vlog nad 37 milijonov kron.
Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

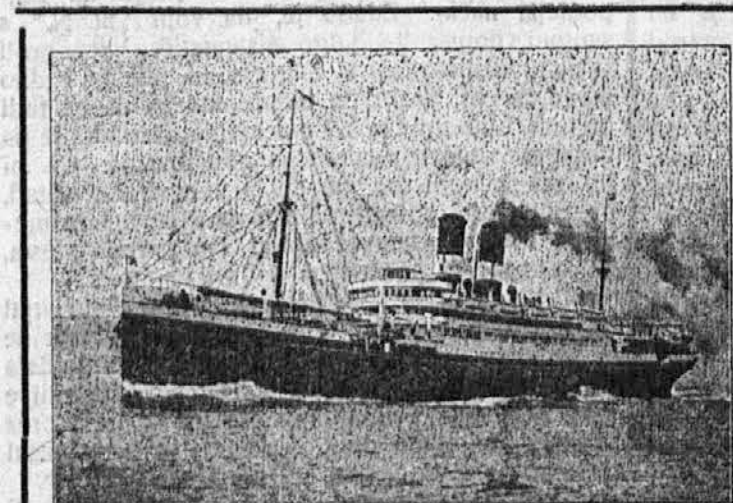
Za varnost denarja je porok poleg rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica hranilne vloge obrestuje po 4 1/4 % ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje tako. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama in ga vlagatelj ne zaračuna. Denar se lahko pošilja tudi po pošti. Sprejeto se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovane prenehale. Posoja se na zemljišče po 5 % na leto in proti amortizovanju posojila po najmanj 1/4 % na leto. Dolжник more poplačati svoj dolg tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje. — Mestna hranilnica izdaja lične domače hranilnice. Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi otroke navajajo k varčnosti. — V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov je vpeljalata slovenska hranilnica tudi kreditno društvo. Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači v Prešernovi, prej Slonovi (Elefantni) ulici št. 3.

Dolnška družba združenih pivovarov Žalec in Laški trg
v Ljubljani
Telefon št. 168. 52-5

Izborna pivo v sodcih in steklenicah.
ZALOGA V SPODNJI ŠISKI.

Potniki v severno in južno Ameriko

vozi se sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z največjimi brzoparniki z dvema vrtenicama, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopelj i. t. d.

Odhod parnikov: V severno Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.

Vsakovrstna pojasnila dajo drage volje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško: **Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.**